

CAM

Caja de Ahorros
del Mediterráneo

OBRES SOCIALS

Visita al

Centre de Recuperació de Fauna Salvatge

de la Fundació Natura Parc

quadern de l'alumne

Autors:

Catalina Cortès Bailleul

Samuel Pinya Fernández

Dibuixos:

Pau Rodríguez Jiménez-Bravo

Samuel Pinya Fernández

Fundació Natura Parc

Ctra. Sineu, Km 15'400

07142 Santa Eugènia

Balears

Tel-Fax: 971 144 532

www.mallorcaweb.net/naturaparc

e-mail:naturaparc@mallorcaweb.net

NOM DE L'ALUMNE: .....

COL·LEGI: ..... CURS: .....

ÍNDEX DE CONTINGUTS

---

1. QUÈ ÉS UN CENTRE DE RECUPERACIÓ DE FAUNA SALVATGE?
2. QUÈ HEM DE FER QUAN TROBAM UN ANIMAL FERIT?
3. QUINS ANIMALS SOLEN ARRIBAR ALS CENTRES DE RECUPERACIÓ DE LA NOSTRA COMUNITAT?
4. HA ARRIBAT UN ANIMAL AL CENTRE DE RECUPERACIÓ! OMLIM UNA FITXA DE REGISTRE...
5. ARA TOCA REVISIÓ PEL MANESCAL. QUÈ LI PASSA? COM EL PODEM CURAR?
6. EL PERÍODE DE QUARENTENA
7. ON ALLOTJAM L'ANIMAL FERIT?
8. PER CERT, ÉS HORA DE DINAR...
9. SEGUIMENT DE L'ANIMAL
10. A LA FI ÉS HORA DE PARTIR...

1. QUÈ ÉS UN CENTRE DE RECUPERACIÓ DE FAUNA SALVATGE?

Sovint, anant pel camp, per la muntanya o simplement circulant en cotxe per la carretera, hi ha gent que recolleix animals salvatges que troba ferits. Fan molt bé intentant ajudar-los, però a vegades no saben ben bé què fer amb ells o a on dur-los. Afortunadament, existeixen llocs anomenats **Centres de Recuperació**, com ara el de la Fundació Natura Parc, on podem dur l'animal que hem trobat, per tal que el seu equip de biòlegs i manescals se'n faci càrrec, amb la intenció de curar les seves ferides i acollir-lo a les seves instal·lacions fins que estigui completament recuperat. Finalment, aquests animals són marcats i amollats al seu hàbitat natural.

2. QUÈ HEM DE FER QUAN TROBAM UN ANIMAL FERIT?

- Realitza el següent test per saber el que has de fer en cas de trobar un animal ferit:

	SI	NO
Ficar-lo en una gàbia metàl·lica		
Intentar curar-lo		
Telefonar a un Centre de Recuperació		
Donar-li menjar		
Passar de llarg		
Agafar-lo utilitzant una tovallola o pedaç		
Telefonar al SEPRONA de la Guàrdia Civil, Policia Local o Guarderia Forestal		
Oferir-li aigua		
Exposar-lo al sol per tranquil·litzar-lo		
Ficar-lo en una caixa de cartró a les fosques		
Manipular-lo el menys possible		

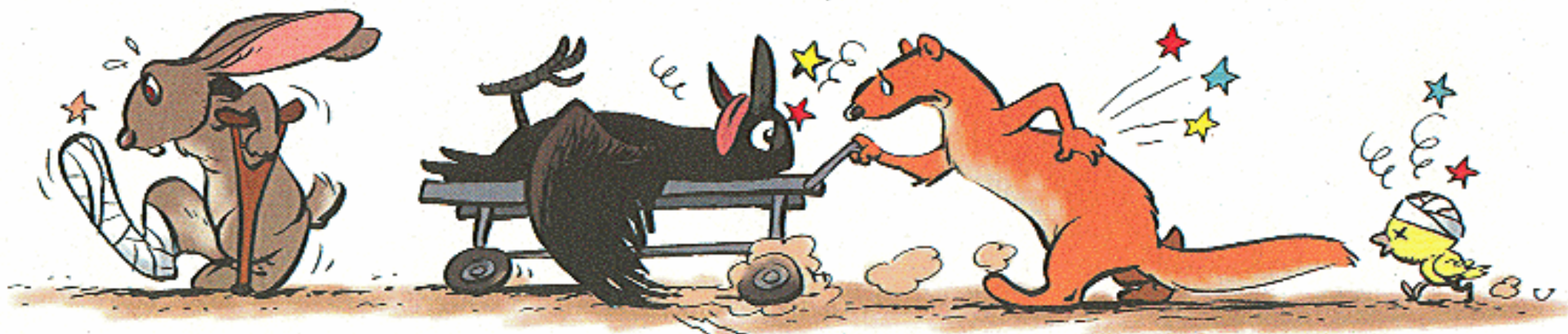
3. QUINS ANIMALS SOLEN ARRIBAR ALS CENTRES DE RECUPERACIÓ DE LA NOSTRA COMUNITAT?

RÈPTILS: Sobre tot tortugues terrestres, com ara la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) i la tortuga mora (*T. graeca*), que solen patir fractures a la seva closca, degudes a mossegades de carnívors, atropellaments per vehicles en creuar una carretera o per maquinària agrícola.

AUS: Especialment rapinyaires, tant diürns (xoriguers, falcons, aligots, àguiles) com nocturns (mussols, òlibes), però també anàtides (ànecs) i altres com falcies, sebellins, gavines, agrons, etc. Solen presentar una ala o pota rompudes (a causa d'accidents contra esteses elèctriques i vehicles en moviment), o bé arriben en un greu estat de desnutrició i deshidratació. També arriben pollets que han caigut del niu.

MAMÍFERS: Petits carnívors (genetes, mostels, marts) que han caigut a moixeres i insectívors com eriçons.

□ Aquí tens una sèrie d'animals que solen arribar als centres de recuperació. Els reconeixes?

4. HA ARRIBAT UN ANIMAL AL CENTRE DE RECUPERACIÓ! OMPLIM UNA FITXA DE REGISTRE...

□ Imagina que has trobat un animal ferit i que l'has mantingut a casa teva durant dos dies abans de dur-lo al Centre de Recuperació. Pensa què has fet amb ell durant aquest temps i després omple la següent Fitxa de Registre.

CENTRE DE RECUPERACIÓ - FITXA DE REGISTRE

DATA DE LA DONACIÓ: ..... NOM DEL DONANT: .....

Adreça del Donant: ..... Telèfon: .....

DADES DE L'ANIMAL: Espècie: ..... Sexe: .....

DATA DE LA TROBALLA: ..... LLOC DE LA TROBALLA: .....

Situacions de la captura: .....

Desnutrició? ..... Deshidratació? ..... Ferides? .....

Se li ha aplicat algun tractament? .....

Ha menjat? ..... Què? .....

On s'ha mantingut l'animal abans de dur-lo al Centre? .....

5. ARA TOCA REVISIÓ PEL MANESCAL. QUÈ LI PASSA? COM EL PODEM CURAR?

□ Relaciona amb fletxes les següents malalties i lesions amb els seus corresponents mètodes de diagnòstic i tractaments.

Malalties i lesions

Fractura d'ala
Fractura de pota
Desnutrició
Deshidratació
Commoció
Rotura de closca
Ferides superficials
Infecció bacteriana
Paràsits interns
Ferides amb virus

Diagnòstics i tractaments

- 1- Palpar la pitera
- 2- Administració de sèrum fisiològic
- 3- Radiografia
- 4- Operació quirúrgica
- 5- Soldadura amb fibra de vidre
- 6- Administració d'antibiòtics
- 7- Papilla energètica amb sonda
- 8- Desparasitació
- 9- Neteja amb aigua i sabó
- 10- Aplicació d'antisèptics
- 11- Entablillament o bendatge
- 12- Pessigar la pell de la pota
- 13- Presència de "cuquetes" blancs en una ferida
- 14- Somnolència i pèrdua d'equilibri
- 15- Inflamació i presència de pus

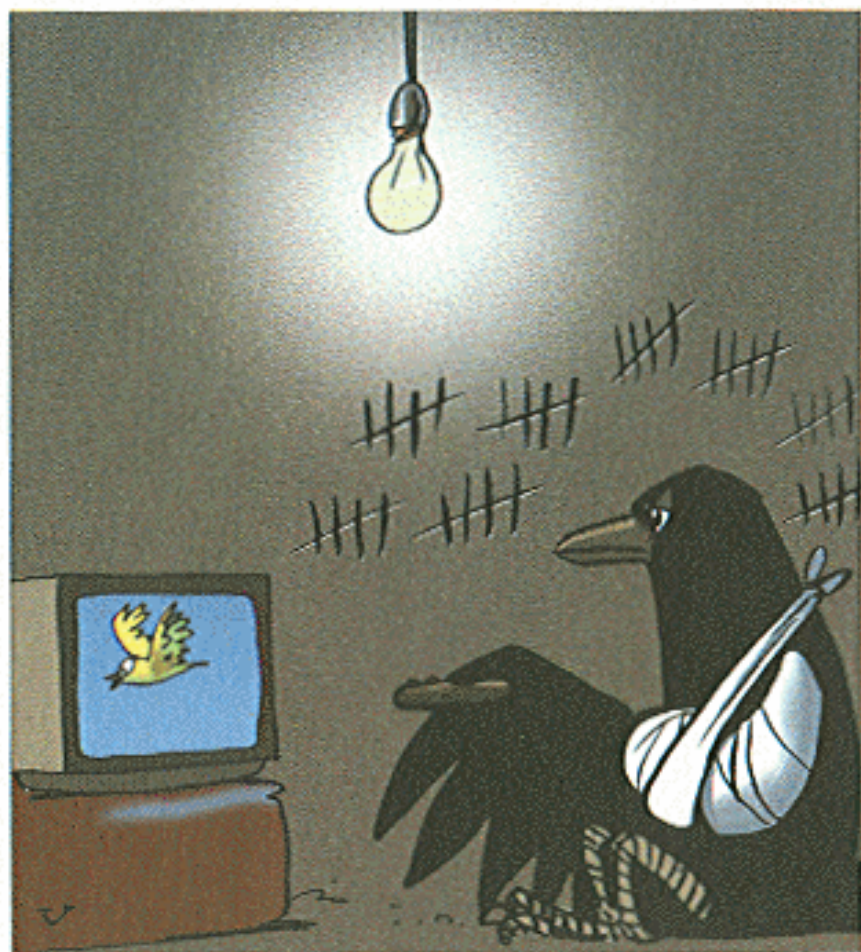

6. QUARENTENA

Quan qualsevol animal arriba al Centre de Recuperació no se sap si pateix alguna malaltia infecciosa que pogués afectar a altres animals allotjats a les instal·lacions, per la qual cosa s'ha de sotmetre a un període de quarentena. És a dir, se'l manté aïllat en una gàbia apart durant el temps suficient per a què es manifestin malalties típiques de la seva espècie. A la vegada, la quarentena serveix per a què es tranquil·litzi i estabilitzi l'animal. Finalitzat el temps de quarentena, és traslladat a un altre tipus de gàbia, en funció de l'estat de salut en què es trobi.

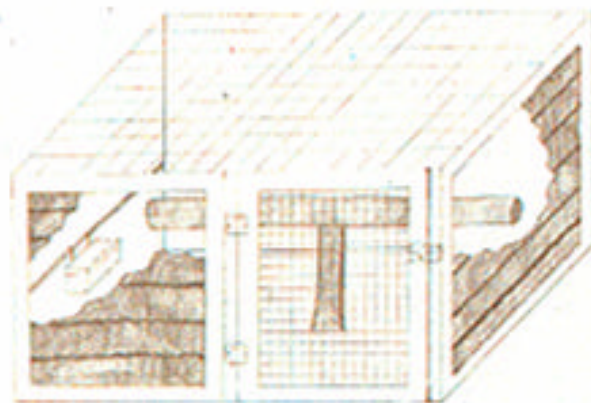
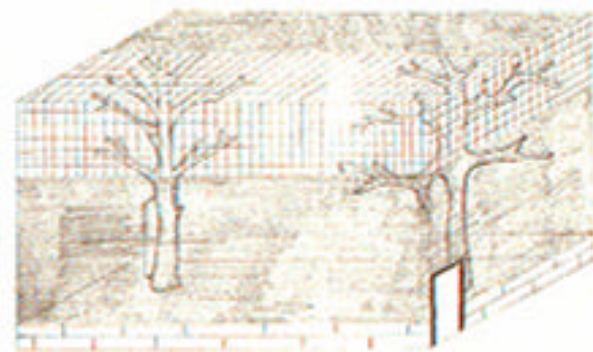
7. ON ALLOTJAM L'ANIMAL FERIT?

□ Aquí tens un munt de coses: dibuixos dels diferents tipus de gàbies on s'allotgen aus, els noms d'aquestes i algunes característiques. T'atreveixes a relacionar-les?

Tipus de gàbies

Característiques

1. Gàbia de musculació	A. Gàbia tranquil·la i fosca
2. Gàbia de reproducció i cria	B. Gàbia molt grossa i amb vegetació on tornen a exercitar els músculs implicats en el vol
3. Gàbia de recuperació	C. Gàbia petita aïllada
4. Gàbia de quarentena	D. Recinte relativament gros que els permet realitzar les seves funcions vitals, provist d'enriquitment ambiental

8. PER CERT, ÉS HORA DE DINAR...

□ Què menja cada un d'aquests animals? Tingues en compte que hi pot haver alguns amb varies possibilitats.

XORIGUER, TORTUGA DE TERRA, VOLTOR, GENETA, SEBEL·LÍ, CADERNERA, GALL FAVER, ÒLIBA, FURA, MUSSOL, ESPARVER, MÈRLERA, ERIÇÓ, COLL BLAU, AGRÓ

Cabra:

Ratolins:

Insectes:

Fruita:

Conill:

Guàtleres:

Baies:

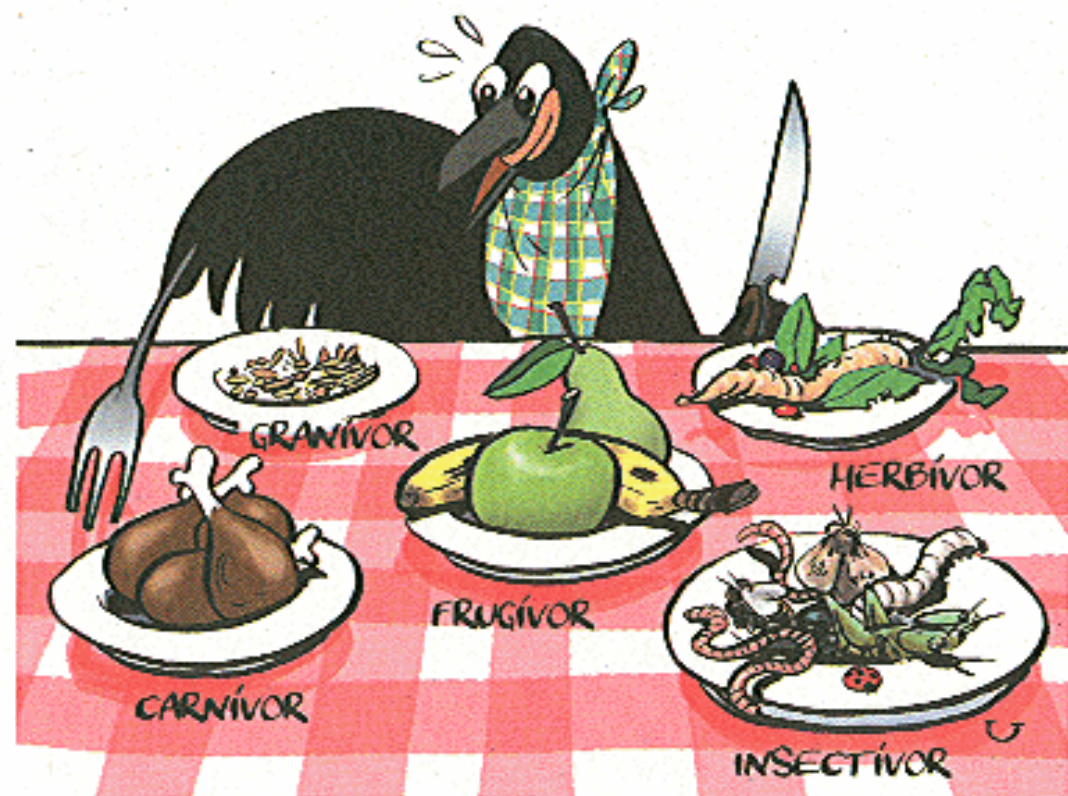
Peix:

Llavors:

Caragols:

Fulles i brots tendres:

Verdura:

9. SEGUIMENT DE L'ANIMAL

Com hem vist fins ara, a cada animal que arriba al Centre de Recuperació se li proporciona allotjament, menjar, aigua i, si és necessari, se li aplica un tractament. Recordar tot això per a cada animal del Centre seria molt complicat si no fos per les Fitxes de Seguiment...

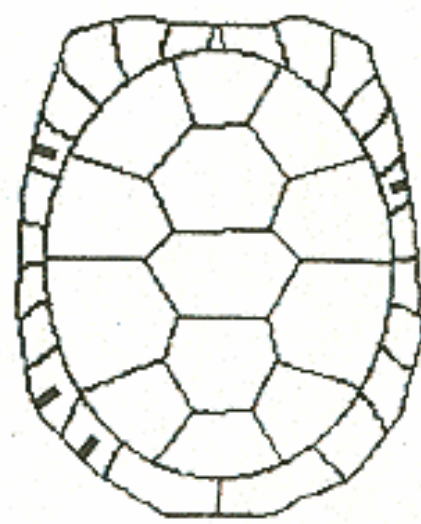
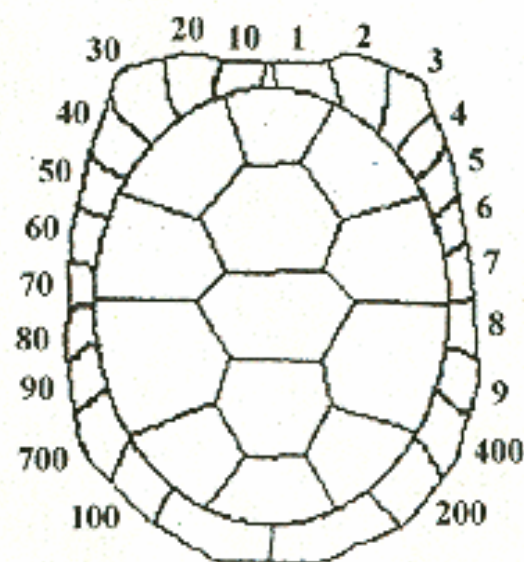
□ Et proposam que confeccionis una Fitxa de Seguiment on anotis tots aquells aspectes que creguis que és necessari controlar.

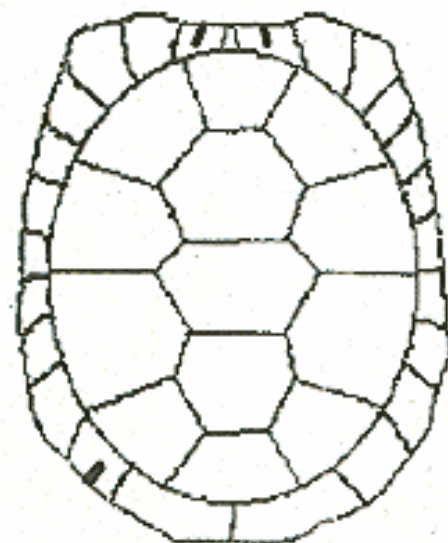
10. A LA FI ÉS HORA DE PARTIR...

Ha arribat el gran dia. L'animal ja es troba recuperat i pot ser retornat al seu hàbitat natural. Però abans ha de ser identificat mitjançant algun SISTEMA DE MARCATGE, que li permeti seguir amb la seva vida sense que li ocasioni molèsties. El marcatge és necessari per al posterior estudi de les rutes d'animals migratoris o bé per fer una estimació del nombre d'individus a una població.

□ Les tortugues de terra es poden marcar realitzant petits talls a determinats escuts de la closca, cada un dels quals representa una xifra. Utilitza l'esquema per marcar la primera tortuga amb el número 856 i esbrinar el codi de la segona.

856

GLOSSARI

Anàtides: Grup d'aus que tenen les potes amb membranes interdigitals (pell que uneix els dits), la qual cosa els permet desplaçar-se fàcilment nedant.

Antisèptic: Producte que s'aplica sobre la pell i que destrueix els microorganismes presents.

Diagnòstic: Determinació d'una malaltia o estat d'una lesió a través dels símptomes i els resultats de les proves realitzades, així com altre informació addicional.

Enriquiment ambiental: Conjunt d'elements que s'incloïen dins la gàbia de l'animal i que li permeten realitzar totes aquelles activitats que faria al seu hàbitat natural.

Frugívor: Animal que s'alimenta bàsicament de fruits.

Granívor: Animal que s'alimenta de llavors i gra en general.

Rapinyaires: Ocells que presenten el bec curt i fort, corbat cap avall, i potes robustes amb urpes grosses i dures.

SEPRONA: Servei de Protecció de la Natura de la Guàrdia Civil.

Sonda: Estre quirúrgic consistent en un tub de plàstic flexible utilitzat per explorar cavitats internes o bé per a l'administració de líquids cap a aquestes cavitats.

Tractament: Conjunt de mitjans higiènics, farmacològics i quirúrgics que es posen en pràctica per curar una malaltia o lesió.

CAM

Caja de Ahorros
del Mediterráneo

OBRES SOCIALS

